

POSTANOWIENIE

30 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 30 października 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa R. L.

przeciwko D. K.

o ochronę dóbr osobistych,

na skutek skargi kasacyjnej D. K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z 24 kwietnia 2023 r., I ACa 56/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego 810,00 (osiemset dziesięć) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu odpisu postanowienia do dnia zapłaty.

(A.T.)

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania w oparciu o pierwszą i czwartą z wyżej wskazanych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia SN: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, z 3 lutego 2012 r., I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 i z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie SN z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie

jest wykazanie jedynie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

W ocenie skarżącego zagadnienie prawne wymagałoby wyjaśnienia tego, czy posłużenie się memem internetowym, grą słów, wypowiedzią ocenną uogólnioną lub żartobliwą przy omawianiu istotnych problemów publicznych może być rozpatrywane w kategoriach naruszenia dóbr osobistych osoby publicznej, która poczuła się osobiście dotknięta tą wypowiedzią, w tym w kontekście ochrony wolności słowa. Oczywiście zasadność skargi skarżący odniósł z kolei do naruszenia art. 23 i 24 § 1 k.c., a ponadto art. 54 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 10 ust. 1 i 2 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje ani o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego ani o oczywistej zasadności skargi. Okoliczności wskazane przez skarżącego nie usprawiedliwiają takiej oceny. Kryteria oceny wypowiedzi prasowej przyjęte przez Sąd drugiej instancji nie budzą zastrzeżeń, nie zachodzą też wątpliwości co do prawidłowości oceny możliwego odbioru treści wypowiedzi pozwanego, a także tego, że użycie przez skarżącego sformułowań ocenianych przez Sąd drugiej instancji przekraczało swobodę wypowiedzi dziennikarskiej i w jakikolwiek sposób nie realizowało ochrony interesu publicznego. Pozwany, zamiast formułować wypowiedź, która była wyłącznie obraźliwa i ukierunkowana na ośmieszenie powoda („mózgu nie widać, ale jak go nie ma od razu widać”), mógłby w ramach swobody prasy zredagować wypowiedź merytorycznie i rzetelnie, nie zaś używać słów, które poprzez ich obraźliwy charakter mogą zwiększyć krąg odbiorców. Wypowiedź pozwanego zawarta w artykule prasowym nie wpisuje się w założenia przedstawionego zagadnienia prawnego (gra słów, wypowiedź ocenna, uogólniona, żartobliwa) i niewątpliwie rażąco przekracza swobodę wypowiedzi prasowej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 października 2020 r., I CSK 340/20, nie publ., wraz z orzecnictwem powołanym w jego uzasadnieniu). Skarżący nie zdołał wykazać odmiennego stanowiska, które pozwoliłoby na przyjęcie skargi do rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze, nie można przyjąć, że powołane przez skarżącego przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

(M.M.)

[a.ł.]